Børne- og Socialministeriet

Til alle kommuner m.fl.

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.socialministeriet.dk

Sagsnr.
2018 - 6757

Doknr.
645238

Dato
20-12-2018

Orientering om dagtilbudslovens regler vedrørende tilskud og egenbetaling for en plads i dagtilbud

Ministeriet skal hermed præcisere de gældende regler i dagtilbudsloven[1] i forhold til pasningsgaranti og forældrenes egenbetaling for en plads i dagtilbud.

Anledningen er en sag, omtalt i medierne, om tilbagebetaling af egenbetaling til forældre, der vælger selv at passe deres barn, hvis barnets faste dagplejer er syg, har ferie eller lignende.

Ministeriets vurdering
Daginstitutioner og dagplejen er efter dagtilbudsloven ligestillede tilbud, hvormed forstås, at begge typer af tilbud indgår i kommunens forsyning, ligesom de er omfattet af de samme krav til rammer og indhold til dagtilbud, som følger af dagtilbudsloven, herunder reglerne om pasningsgaranti, loftet for forældrenes egenbetaling, reglerne om pædagogiske læreplaner, forældreindflydelse mv.

Det er kommunalbestyrelsens ansvar at sikre en struktur og en organisering af dagtilbudsområdet, der sikrer, at kommunerne altid efterlever reglerne om pasningsgaranti, så alle forældre har sikkerhed for, at de får stillet en plads til rådighed i en daginstitution eller i dagplejen på alle hverdage, og at tilbuddet har en kvalitet, der efterlever de krav, der følger af dagtilbudsloven.

Dette gælder også i forbindelse med det pædagogiske personales sygdom og ferie eller lukkedage i en daginstitution eller i dagplejen, hvor kommunen altid skal stille alternativ pasning til rådighed for forældre, som har den beskrevne kvalitet. Pasningsgarantien giver forældrenes sikkerhed for, at de hver dag kan få deres børn passet i et dagtilbud, hvor børnene er trygge, får omsorg og bliver stimuleret, hvor dette er en væsentlig forudsætning for, at familierne kan få deres hverdag med arbejde- og familieliv til at gå op.

Dagtilbudslovens regler om forældrenes egenbetaling for en plads i dagtilbud er fastsat, så forældrebetalingen afspejler, at forældrene får stillet en plads i dagtilbud til rådighed på alle hverdage og i et vis antal timer hver dag. Dette gælder uanset, om forældrene benytter pladsen i mindre omfang. Dette betyder, at forældrenes egenbetaling således ikke kan nedsættes, hvis eksempelvis barnet holder fri fra dagtilbuddet, barnet er syg, barnet holder ferie med forældrene, forældrene henter barnet tidligt om fredagen mv.

1 Lbk nr. 1214 af 11/10/2018 om dag-, fritids- og klubtilbud mv. til børn og unge (dagtilbudsloven)

Det er med dette udgangspunkt ministeriets vurdering, at der ikke med hjemmel i dagtilbudsloven kan ske tilbagebetaling af egenbetaling eller reduktion af egenbetaling til forældre med børn i daginstitutioner og dagpleje, hvor kommunen i medfør af pasningsgarantien har stillet en plads i dagtilbud til rådighed for forældrene, herunder alternativ pasning i et dagtilbud ved en lukkedag.

Der henvises i forhold til regler og baggrund til de nedenfor beskrevne.

Gældende ret

Ansvar og formål
Kommunalbestyrelsen har efter dagtilbudslovens § 3 a ansvaret for dagtilbuddene.

Dagtilbudslovens § 7 fastsætter formålet med dagtilbuddene, herunder at der skal være trygge pædagogiske læringsmiljøer i dagtilbud, der fremmer børns trivsel, læring, udvikling og dannelse

Pasningsgaranti
Efter dagtilbudslovens § 23, stk. 1, har alle børn adgang til at blive optaget i en daginstitution efter § 19, stk. 2-4, eller i en dagpleje efter § 21, stk. 2 og 3. Efter lovens § 23, stk. 2 og 3, skal kommunalbestyrelsen tilbyde forældrene pasningsgaranti, hvilket indebærer, at kommunen skal stille en plads i et aldersvarende dagtilbud til rådighed for forældre på alle hverdage med undtagelse af den 5. juni og den 24. december.

Lukkedage
Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at et dagtilbud holder lukket, hvis det vurderes, at der kun er få børn, der har behov for pasning den pågældende dag. I forhold til daginstitutioner er det et krav[2], at daginstitutionen kun kan holde lukket, hvis det vurderes, at antallet af børn, der har behov for pasning den pågældende dag, ligger under kommunens fastsatte kriterier for lavt fremmøde af børn i kommunen eller den pågældende institution.

En lukkedag betragtes ikke som et brud på pasningsgarantien under forudsætning af, at kommunalbestyrelsen stiller alternativ pasning til rådighed for forældrene. Dette gælder også i tilfælde, hvor en dagplejer er syg, holder ferie eller på anden måde er fraværende.

En eventuel brug af lukkedage og tilrettelæggelsen af den alternative pasning skal altid ske under hensyn til dagtilbudslovens formålsbestemmelse. Kommunalbestyrelsen skal derfor sikre, at også det alternative pasningstilbud lever op til dagtilbudslovens formålsbestemmelser, jf. lovens § 1 og 7 og øvrige relevante regler, – herunder tilgodeser børnenes behov for stabile og trygge rammer i deres dagtilbud, og familiernes muligheder for at få deres hverdag til at gå op.

Kommunalbestyrelsens tilskud og forældrenes egenbetaling
Dagtilbudslovens §§ 31-33 regulerer kommunalbestyrelsens tilskud og forældrenes egenbetaling for en plads i daginstitution og dagpleje. Det følger således af § 31, stk. 1, at kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal give forældre et tilskud pr. barn til brug for dagtilbud efter § 19, stk. 2-4, og § 21, stk. 2.

[2] i henhold til aftale om kommunernes økonomi for 2010 mellem regeringen og KL

Efter lovens §§ 32 og 33 skal kommunalbestyrelsens tilskud til forældre med børn i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner efter § 19, stk. 2-4, og dagplejen efter § 21, stk. 2, udgøre mindst 75 pct. og forældrenes egenbetaling højst 25 pct. af de budgetterede bruttodriftsudgifter for en plads i dagtilbud.

Det er fastsat i lovens § 32, stk. 2, at ved optagelse i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner efter § 19, stk. 2-4, fastsættes kommunalbestyrelsens tilskud og forældrenes egenbetaling på grundlag af de budgetterede bruttodriftsudgifter for ophold i daginstitutioner, eksklusive udgifter til et sundt frokostmåltid efter § 16 a, stk. 1, og ejendomsudgifter, herunder husleje og vedligeholdelse.

Det følger af § 32, stk. 5, at ved optagelse i kommunale, selvejende eller udliciterede daginstitutioner efter § 19, stk. 2-4, beregnes kommunalbestyrelsens tilskud og forældrenes egenbetaling på grundlag af de budgetterede bruttodriftsudgifter for den enkelte daginstitution eller på grundlag af de gennemsnitlige budgetterede bruttodriftsudgifter for daginstitutioner af samme type i kommunen.

Det følger af § 33, stk. 2, at ved optagelse i kommunal dagpleje efter § 21, stk. 2, beregnes kommunalbestyrelsens tilskud og forældrenes egenbetaling på grundlag af de gennemsnitlige budgetterede bruttodriftsudgifter for den kommunale dagpleje.

Efter lovens § 31, stk. 2, fastsættes kommunalbestyrelsens tilskud og forældrenes egenbetaling på grundlag af dagtilbuddenes vedtagne budgetter. Bestemmelsen giver kommunalbestyrelsen mulighed for at foretage ændringer i tilskud og forældrebetaling i løbet af året, således at forældrebetalingen og det kommunale tilskud til en plads i dagtilbud fastsættes på et retvisende grundlag ved såvel vedtagelsen af budgettet for det kommende år som ved ændringer i løbet af året.

Det følger af § 2 i bekendtgørelse nr. 99 af 27. januar 2014 om opkrævning og regulering af forældrebetaling for en plads i dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge, at ved ændringer i kommunalbestyrelsens tilskud og forældrenes egenbetaling for pladsen skal kommunen varsle ændringstidspunktet og indholdet af ændringen senest 3 måneder før, ændringen finder sted, dog senest 1 måned før, når ændringen sker i tilknytning til vedtagelse af det kommende års budget.

Efter dagtilbudslovens § 92 opkræver kommunalbestyrelsen betaling for ydelser efter dagtilbudsloven. Privatinstitutioner og private pasningsordninger, jf. § 19, stk. 5, og §§ 78 og 80, opkræver selv betaling for ydelser, som disse tilbyder efter loven.

Med venlig hilsen
Mai Mercado